

1798.

1. Bastineller, Ioh. Christianus : Ord. jas. ... decanus : Lectori
benenvo s. p. d. (ad Disputationem in my. Valentini.
Ernesti Loescheri iuris)
2. Chladnius, Ernestus Martinus : Musum bellicum Braban
tiae av. Westmunti pris Westphalicae ArtIX. 87.
actorum imperii publicarum ... adserit
3. Crelles, Christopher Lavoies : Ord. jas. ... decanus :
Lectori s. p. d. (ad Disputationem Adam. Galliebr
Rupperi iuris)
- 4^a Crullas, Christopher Lavois : De adoptione in locum
patris non mortuosa. 2 Exempl.
5. Krausius, Georg. Fridericus : De pecunia a pupillo
nive tutoris auctoritate soluta Jammo crentores
perempti.
6. Leyser, Augustinus, a : De scurrilitate aleae
7. Leyser, Augustinus, a : Defensionem Furtinacionis a
abrectatores suscipiet

8. Leyser, Augustinus, a : De posthumis anniscens seu
suo desinestri
9. Leyser, Augustinus, a : De praesumptione Maciana.
10. Leyser, Augustinus, a : De citatione symbolica per
litteram frissam Kerckhoff, Borgkoff.
11. Leyser, Augustinus, a : De tubula culpabiliti
12. Leyser, Augustinus, a : De falsis, que bona mente
committuntur
13. Leyser, Augustinus, a : De probalitione caedis per testi-
monium mortuum
14. Leyser, Augustinus, a : De futilis honorum.
15. Sonntag, Dr. Christian : De duplicitate predicationis, que regum
armenstaker optione necessariaque esse.
16. Waller, Joannes Georgius : De quinquennalibus et
decennialibus Imperiorum Romanorum
17. Weißler, Ju. Historicus : De via curva Mercurii ab oblique
in rectem convergenda ex ample transita Mercurio da
Julian 8.5 Nov A. 1743.
- 176 Weidler-Schewffler [nur Tischblatt]
- 175 Wensdorf - Aroluth os.

18. Wenzel, Dr. Christianus: De Hypotheca photographa Alene.

Irina - - - [nur bei 4. S. 155.]

1749.

1. Crelles, Christoph Ludov: De Thesauro a mercenariis . . .

invento

2. Crelles, Christoph Ludov: De jure optionis maxime ei-
statis alternationis

3° 6° Crelles, Christoph Ludov: De Thesauro a mercenariis
aut fabris occultato 3 Exempl.

4. Crelles, Christoph Ludov: De delictis quibus honestum
institor facit.

5. Hestherus, Iwanus Christianus: Positiones de natura
et instante carniorum.

6. Hestherus, Dr. Christianus: Positiones de natura can-
biorum.

7. Hestherus, Iwanus Christianus: De jure nuper. Von
Rechte einer Schreiber. Tochter.

8. Krausius, Georgius Fridericus: De potestate appellandi
iuris et sententia arbitri

9. Kraunus, Georgius P. Sericus. Observations de
in sole actionis Publicanac
10. Leyser, Augustinus, a : De pugnis jureconsultorum
11. Leyser Augustinus : a : Delicta iudicis correplida
12. Leyser, Augustinus, a : De cuncta reuersifici
13. Leyser, Augustinus, a : De jure consulto Reputatore
14. Leyser, Augustinus a : De necessariis in legibus.
interpretatio a' amspactione
15. Rissimus, Antreas Florus. De praeceptiorum crederorum
contumiam proe chirographario
- 16 Triller.

28
—
16

DISPV TATIO III
POSITIONES
DE
NATVRA ET INDOLE
CAMBIORVM

PRAE SIDE
IOANNE CHRISTIANO
HEDLERO D

CVRIA E PROVINCIALIS IN LVSATIA INFERIORI
ASSESSORE, CVRIA E PROVINCIALIS ET CONSI-
STORII ECCLESIASTICI VITEMBERGENSIS

ADVOCATO

D. DECEMBER. MDCCXXXXIX

IN AVDITORIO IVRIDICO

DEFENDET.

FRIDERICVS AVGUSTVS BIECK
LEVCOPETRENSIS SAXO

VITEMBERGAE
EX OFFICINA SCHLOMACHIANA

POSITIONES
DE
HISTORIA TATIANA
CATHOLICA

JOANNI CHRISTIANO
HEIDERIO

CULTAE DECIMAE IN TATIANA INSTITUTI
VERBISQVE CARNAL PROLIFICAVIS ET CONS-

ITIORI ECCLIESISTICI ALTEMERGENSI

ADAGIATO

U. DECIMAE DECIMAE

IN ADIPTIO IN RICICO

DEBET

FRIEDRICHAS ALGARATAS BEICK

EX CLOPPETTENSIS EACO

VITIUM HABENS
EX OLLIGINA SCHOLASTICA

POSIT. I.

De eo igitur cambio, siue de iis ego litteris ago, quas creditor debitor pecunias collocatas secundius repeatendi ergo tradit. Harum definitionem seu descriptionem in *Posit. IX. Disput. II.* ex FRANCKI *Institut. Iur. Camb. Lib. I. Tit. VI. §. 3.* suppeditauit. Hic earundem essentia, seu forma et indeoles, specialius est indaganda. Id, meo quidem iudicio, commode fit habito formularum loquendi examine, ex quibus constari solent litterae cambiales. Patescit enim sic, nisi me fallunt omnia, facile, quae formulae necessario constituant cambium, ut ex eo debitor, donec soluat, in carcerem coniici possit, quaeque essentialiter ab aliis chirographis cambium distinguant.

POSIT. II.

LITTERAE Cambiales debitorem inter et creditorem nexum constituunt, duplimentque adeo respectum sustinent, alterum creditoris, alterum debitoris. Et uel ideo necesse est, ut 1) *nomen debitoris*, deinde 2) *nomen creditoris* accurate in iis exprimatur. BARTH. *Hodog. Forens.* pag. 674. Nisi enim, quis

debitor sit, quis creditor, ex litteris cambialibus liquido apparet, tantum abest, ut ex iis quis in carcere possit includi, ut nequidem, mea opinione, guarentigionati documenti nomen mereantur, ex quibus Processum executium instituere valeas. Et si uero nomen tum creditoris, tum debitoris, sit expressum, tamen exinde a caeteris chirographis, iisque guarentigionatis specifice non discernuntur, quod et in his creditor et debitor nominandi sunt.

POSIT. III.

NON sufficit scire, quis debeat, et cui debeatur, sed opus est etiam, 3) ut *summa pecuniae*, quae demum soluenda est, in cambio indicetur. In documento enim guarentigionato, seu liquido, uti quantitas exprimenda, ut demum agi executive possit; Ita in Cambio, quod, nisi solvit, Carcerem minitur, mentio quantitatis uel maxime fieri debet. Ex quo enim instrumento soluere quis in continentia tenetur, ex eodem etiam de quantitate in continentia conunciat, fas est. Quod requisitum et si sit necessarium in cambio, adeo, ut sine uitio abesse nequeat, differentiam tamen specificam non constituit, sed cum aliis chirographis iisque guarentigionatis commune est.

POSIT. IV.

PRAETER debiti quantitatem 4) et monetae *qualitas* in cambio est significanda. In quo enim monetae genere pecunia, cambialiter credita, restituenda sit, ex ipsis litteris Cambialibus constare debet. Solet autem plerumque idem monetae genus in Cambio exprimi, in quo pecunia a creditore mutuo data fuit. At, ut qualitas pecuniae in Cambio exprimatur, absolutae mihi quidem necessitatis esse non uidetur. Occurrunt enim varia cambia, in quibus quidem quantitas debiti, non uero qualitas monetae nominatur. Quod si factum, solutio, quemadmodum ego sentio, fieri debet in iis monetis, quae in ordinationibus cambialibus sunt praescriptae. Vide Marcht Rescript. de anno 1621. Mand. de anno 1685. Lips. B. O. §. 22.

POSIT.

P O S I T . V.

Ab obligatione cambiali debitorem liberat solutio, quae stri-
cte et proprie loquendo dicitur praefatio realis pecuniae
eius, quae debetur, *L. si quis aliam 46. L. solutam ff. L. pecu-
niām 79. ff. de Solut.* MENOCH. Lib. III. Praef. XV. n. i.
CARPZ. P. II. Conf. XXIX. Def. XXXIII. n. i. Cum uero
creditori, solutione non facta, competat actio, ut debtor cam-
bialis in carcerem coniiciatur, eoque detineatur, donec solue-
rit; tum etiam fas est, 5) ut dies solutionis in litteris cambiali-
bus, de quibus hic agitur, contineatur. Namque solutionis die
nondum elapsō nec debitor cambium soluere tenet, nec actor
actionem habet, quippe quae elapsō demum die solutionis na-
scitur. Nondum uero nata actione actorem ius agendi deficit,
eique exceptio nondum competentis actionis obstat. ZANGER
de Except. Cap. XI. pag. 3. Tantum tamen abest, ut, die so-
lutionis non expresso, litteras Cambiales uim suam cambialem
amittre, statuam, ut potius, si cetera requisita adsint, eas ua-
lere existimem, ita quidem ut debitor prius compellandus, ei-
que terminus solutionis iudicialiter praefigendus, arg. *L. 105. ff.*
de Solut. et demum, si non soluerit, carcere includendus sit.
Contra ex cambio, in quo dies solutionis est expressus, statim,
solutione non facta, cambialiter agi potest, quia dies interpellat
pro homine. BERG. *de Except. non numer. pec. aduers. Camb.*
tb. 6. et fides nulla esse potest, nisi sit necessaria solutio rerum
creditarum. CICERO II. Offic. Cap. XXIV. Solutionis dies,
ut exprimatur, et uel ideo utile, quia cambii prae scriptio ex-
inde diiudicanda.

P O S I T . VI.

SVNT, qui 6) locum, ubi pecunia reddatur, exprimendum
esse uolunt necessario. Equidem non nego, minime raro repe-
riri cambia, in quibus est nominatus locus solutionis. At enim
uero in his litteris cambialibus, quas creditori tradit debitor, de
A 3 quibus

quibus mihi sermo est, locus solutionis ut exprimatur, minime necessum puto. Solutionem debito et congruo loco faciendam esse, neminem fore, credo, qui dubitet. *Lit. S. Concl. CCCL.*
DIAN. Part. VIII. Tract. VII. Resol. XVII. Vers. nec ob-
flat etc. Locum uero debitum et congruum, censeo, domum esse creditoris. Regulariter etiam est solutio facienda a debitore ad domum creditoris. *BARTH. in Litem in illa ff. de Constat.*
pecun. MAVR. de Solut. Cap. XXIX. TVSCH. Lit. S. Concl.
CCCL. Cuius rei ratio in uitando periculo mihi posita uidetur,
Vide TVSCH. loc. cit. Concl. DXLI.

P O S I T . V I I .

LITTERIS cambialibus uerba 7) inseruntur, des Werths bin wohl vergnüt, des Werths von ihm, Valuta von ihm, Valuta erhalten, empfangen. Haec uerba, quid uelint, sint ne in cambio, de quo agitur, necessaria, an non, breuissimis edendum. Sunt, qui causam debendi hac uoce indigitari putant. Causae uero debendi, quia sit ratio in iure et facto fundata, qua creditor, debitorem sibi ad aliquid praestandum obligatum esse, probat, ut mentio fiat in cambio aequa ut in caeteris documentis guarentigionatis ex *Iur. Can. Cap. XIV. X. de Fid. instrument.* aliqui volunt. Alii hac claulula putant indicari, pecuniam reuera esse numeratam, eaque non obscure renunciari exceptioni non numeratae pecuniae. *SCACCIA in Tract. de Commerceis pag. 407.* Alii dislinguunt uerba: Valuta oder den Werth von ihm, a uerbis: Valuta oder den Werth erhalten, oder empfangen. *BERGER. in Suppl. ad Elec. Proc. execut. §. 27.* Aliorum hic opiniones excutere non opus est. Ut uero, quid ego sentiam, intelligatur, valuta, arbitratu meo, significat confessionem acceptae pecuniae, caeterum utiliter adiicitur, non tamen necessario. *FRANCK. in Instit. Iur. Camb. Lib. I. Sect. I. Tit. VIII. §. 9.* Atque ab hac opinione me nec ullius unquam oratio nec auctoritas dimouebit, nisi forsan aliquo in loco expresse sanctum sit, ut valutae in litteris cambialibus mentio fieri debeat.

debeat. Huius opinionis meae, quas habeam rationes, accipe. Legislator Saxo, Diuus AVGVSTVS, in Appendix emend. Ord. Proc. §. 5. in uniuersum quibusvis instrumentis litterariis, licet in iis nulla debendi causa specialis expressa, cum moribus hodiernis, ad simplicitatem iuris naturae reductis, quodlibet pactum nudum sit obligatorium, ad reuocandam iterum magisque stabiliendam fidem, animam commerciorum, uim guarentigionati documenti tribuendam esse sanciuit. Deinde ipsa uox, Wechsel, in litteris cambialibus expressa, satis indicat, cambiale negotium esse peractum, quod, quicquid remoris, quicquid ambagibus occasionem praestare, et executionis celeritatem interuertere potest, prorsus respuit, et, que altioris sunt indaginis, ad reconuentioinem, aut separatum, si res ita postulet, iudicium remittit. Denique Ord. Camb. Lips. §. 3. ualutae mentionem ad formam cambii, non requirit.

P O S I T . VIII.

Quod maxime et essentialiter cambium a caeteris documentis guarentigionatis distinguit, uniceque potestatem concedit agendi de debitore, nisi soluat, in carcerem coniiciendo, consistit 8) in hoc, ut in litteris cambialibus uox, Wechsel, Wechsel Brief, expresse continueatur. Processus enim executius in eum, qui in specie talis dicitur, et in cambialem solet diuidi. Ab obiecto et fine realem alterum, alterum personalem dicere possumus. Ille ex quo quis quidem instrumento liquido, fundamentum intentionis in continent probante, instituitur, et executionem celeriter quidem, sed rei saltem, non uero personae debitoris, intendit, nec omne spatium delibrandi debitori demit. Cambialis uero longe celerius, multo que fortius eum, a quo solutio exigitur, urget, metuque personalis arreli ad solutionem arctius compellit. Hoc singulari Legislatorum prouidentia introductum est. Probe enim intellexerunt, commerciorum florem, negotiorumque salutem, maximam partem, uerti in hoc, si pecunia ab iis, qui debent,

fine

sine mora possit extorqueri. Quapropter sollicite omnes ambages rescindere studuerunt, quibus alioquin processus aut immortales redduntur, aut saltem ulterius, quam fas est, protrahuntur. Nullus hic dilationibus locus est. Nulla probationis et reprobationis copia. Citationibus uix opus est, quod ipse dies solutionis, statim atque uenit, debitorem interpellat, ius susque debitor, ut in propria persona compareat, instrumentum, quo solutionem secundum rigorem cambiale promisit, aut recognoscere, aut statim diffiteri, facta uero recognitione, illico soluere tenetur. Moram si neciat, si satisfacere creditori nequeat urgenti, asseruatur in custodia, donec soluerit. Hunc uero effectum si litterae cambiales habeant, necessum est, ut uocem Wechsel, uel Wechsel-Brief, nach Wechsel-Recht, expresse contineant. Instrumentum enim, quod uocem cambii, Wechsel, uel Wechsel-Brief, expresse non continet, licet aliqui formam cambiale habent, rigore cambiali non gaudet.

HORN. Claff. XI. Repb. C. BODE de Camb. Tb. VI. Lit. A.
CARPZ. Dipp. de Cambiis Tb. XLVI. n. 5. ZIPFEL. de Tefser. Collyb. Sect. VII. n. 29. HEIDIG. vom Wechsel-Recht, §. und weiln auch xc. KOENIKE ad Ord. Camb. Lips. in not. ad §. III.

POSIT. IX.

LITTERAE cambiales, quas creditoribus maioris securitatis causa tradunt debitores, saepe et plerumque sumunt initium a uerbis: *Laus Deo, a Dieu.* Haec uerba sine dubio inuocationem nominis diuini inuoluunt. Honestum est, et pium, eam semper in quoquis negotio apponere, et adhibere. Quicquid enim agimus in nomine Domini incipere debemus c. non obseruetis 16. caus. 26. qu. 7. At enim uero an de substantia litterarum cambialium sint ea uerba, alia est quaestio. Ratio sic conscribendi litteras cambiales desumpta, si recte auguror, inde est, quod et aliis instrumentis praemitti soleat nominis diuini inuocatio, adeoque Notariis a MAXIMILIANO I. in Constitutione,

tione, quae Notarios attinet, de anno 1512. iniunctum sit, ut in instrumentis, quae conficiunt, diuini nominis inuocationem adhibeant. At enim uero sicut inuocatio nominis diuini adesse et abesse potest, salua instrumenti substantia, quod demonstrarunt, **BONAVENT. COTT.** *Disquis. I. Collat. iur. imper. myns. Consil. XLIII.* **VAL. GVIL. FOERSTER.** *Disput. I. Thes. II.* adeoque Notarii instrumentum minime corruit, et si omissa sit inuocatio nominis diuini, **SCHNEIDEW.** *ad Prooem. Instit.* ita in litteris cambialibus haec uerba sunt omnino pro superuacaneis et inutilibus habenda, uid. **FRANCK.** *Instit. Iur. Camb. Lib. I. Sect. I. Tit. VIII. §. 2.* **HEINECC.** *de Vitiis negotiat. collyb. §. 22.* Idem statuendum est de clausulis 10) leiste zur gesetzten Zeit gute Zahlung, et 11) nehme Gott zu Hülfe. Quicquid enim usum non habet, superuacaneum est. **CIC.** *Lib. II. de Offic. Cap. XXII.*

P O S I T. X.

POST uerba: Laus Deo, immediate nominatur minime raro in litteris cambialibus 12) locus dati cambii, 13) dies, mensis et annus seu tempus scripti cambii, 14) summa, 15) qualitas pecuniae creditae, e. g. Laus Deo, Wittenberg, den 1. Mart. 1749. 1000. Rthlr. Louis d'or. His de formulis, quid statuendum, audire et discere aues. De quolibet harum rerum momento quid sentiam ego, salua cuiusuis alterius opinione, breuiter indicabo. Locum quod attinet dati cambii, hunc p. **FRANC.** in *Institut. Iur. Cambial. Lib. I. Sect. I. Tit. VIII. §. 2.* interdum adscribendum esse putat, si uidelicet expresa lego id sanctum sit, quem in finem allegat *Ius Cambiale Austriae* cum §. 2. *Guelferbyt. Art. I.* interdum uero omissionem loci innoxiam esse statuit, consentientemque allegat **ZIPFELIVM** p. 118. Etsi quidem mihi p. **FRANC.** recte sentire uideatur, tamen quantum coniectura assequor, alia supponit cambia, quam quidem mihi hic pro obiecto sunt. Nihilo secius traduco eius

B

senten-

¶ ¶ ¶

X.
sententiam in partes meas, et statuo, litteras cambiales uitio
non laborare essentiali, et si locus dati cambii, modo supradicto,
non sit expressus. Dies, mensis et annus utiliter, ut quidem
mihi uidetur, non uero necessario exprimuntur. Ex annotato
tempore id fluit utilitatis ut iudicari queat ceteris paribus, an
debitor tempore dati cambii fuerit idoneus ad dandum cambia-
uni. Qui enim aetatem minorenem allegat, in eaque se fun-
dat, hanc probare tenetur, uid. WERNHER. *Obseru. LXXXV.*
Part. III. Obseru. Forens. recentiorum. Deinde usurae que-
rint accurius computari, si in litteris cambialibus, quod tamen
plerumque fit, cum forte non fuerint expressae. Sed necessitatis
inde nihil pendet. Quod denique summam et qualitatem pecu-
niae acceptae in rubrica cambii exprimere sit pariter utilitatis sal-
tem, non necessitatis, id exinde patet, quod si alia summa vel
qualitas pecuniae in rubrica, alia in ipsis litteris cambialibus, si-
ue, ut loquuntur, in corpore litterarum cambialium sit expre-
sa; haec tantum ualeat, cuius sit mentio in ipsis litteris cambia-
libus. Rubrica enim cambii non pertinet ad cambii essentiam,
Vid. D. SIEGEL. im fursichtigen Wechselgläubiger *Lib. III. §. IV.*
ZIPFEL. im Wechsel-Tractate.

POSIT. XI.

PRAETEREA saepius uerba 16) Commiss, Ordre, in cam-
biis posita uides, e. g. Zahle an Meium, oder dessen Or-
dre, oder Commiss. Hic, quid uelint uerba, sintne litteris in-
serenda cambialibus necessario, iis praetertim, de quibus hic
agitur, paucis indicandum. Per Commiss, Ordre, intelligitur
facultas transferendi litteras cambiales cum omni actione in ali-
um, siue in ipso loco contractus, siue alibi degentem, quod uo-
cant indossare. Videatur D. FRANCK. in *Instit. Iur. Camb.*
Lib. I. Sect. II. Th. V. §. I. Censet D. KOENIGK. in *An-*
notat. ad Ordin. Camb. Lips. haec uerba, propterea in cam-
bio exprimenda esse, ut uidelicet cambium possit transferri in
alium

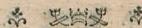

alium seu indossari Existimat igitur Excellentissimus D. KOE-
NIGK. cambium cedi non posse, nisi ea uerba in litteris cam-
bialibus deprehendantur. Alii dissentunt, et recte. Qua de re
uidere licet BARTH. in Hodog. Forens. p. 679. SIEGEL. im
vorsichtigen Wechselgläubiger Cap. III. §. XIII. Quae mihi
mens sit, fas est, ut dicam. Verba ista superuacua censeo, lit-
terasque cambiales, eti in iis uerba ea non sint posita, indos-
sari posse cedique puto. Indossare enim et cedere hic mihi
sunt synonyma. Atque hanc ob causam tantum non dissentio
a D. FRANCKIO, qui in Insti. Iur. Camb. Lib. I. Sect. II.
Tit. V. §. II. ait: *indossamentum esse breuem scripturam*
ipsis litteris cambialibus ab eo, qui illas exigere poterat, in-
scriptam, qua potestas illas exigendi in alium confertur.
Nihil enim differunt dicta a cessione, quae transfert actionem
in alium, ut eam sibi habeat cum omni causa. Nititur insuper
sententia mea lege expressa Saxonica in Proc. recogn. in Ap-
pendice §. XV. ubi uerba sic se habent: Wie hienächst ein
jeder B. sel. Brief, wenn gleich das Wort Commis oder Or-
dre darinne nicht enthalten, w. gar wohl indossirt werden mag.
Atque sic tati mihi uidetur demonstrasse, uerba ista in litteris
cambialibus pro. es esse superflua. Quicquid enim neque utili-
tatis, neque necessitatis causa aliquid resert, illud omnino
superuacuum esse uidetur.

POSIT. XII.

SOVENT in margine cambii, ad latus sinistrum, e regione sub-
scriptionis 17) uerba ponit: An mich N. N. zur Verfallzeit
(in Leipzig) (aller Orten) (wo ich anzutreffen.) Haec uerba
constituant inscriptionem, et plerumque fuerunt olim posita ex-
teriorius, sive in exteriore facie, seu in opisthographo, interdum
statim in fine litterarum primae paginae. Continent partim de-
nominationem illius, qui soluere debet, partim loci, ubi solu-
tio praestanda. BERGER. in Suppl. ad Elecl. Process. Exe-
cutionis

cum. §. XXXII. Postquam uero opisthographum plane in desuetudinem abiit, ponit solent ea uerba in fine litterarum cambialium et quidem, ut dixi, ad latus finistrum, e regione subscriptionis, FRANC. Inst. Iur. Camb. Lib. I. Sect. I. Thes. VIII. §. XXII. In cambio nostro haec uerba necessitatis nihil, utilitatis parum, uel etiam nihil, inuoluunt, et possunt adesse et abesse, salua litterarum cambialium substantia, quod colligi potest ex antea dictis. Litterae enim cambiales subscruntur a debitore, et solutio sit ad domum creditoris, nisi aliud in cambio sit expressum, quae nisi sit, debitor ob moram, locorum ubique, actione cambiali conueniri potest.

POSIT. XIII.

QUAERITVR hic 18) an opus sit, ut debitor in litteris cambialibus nomen sua ipsius manu subscribat? Debitoris nomen exprimentum subsignandumque esse, dubio caret, atque supra iam *Positione II.* demonstratum est. Hic submono ex Ord. Mercat. Lips. Tit. XIII. et praenomen debitoris subscrividendum esse. Hac in re conspirat IUS CAMBIALE GVELP. Art. I. At enim uero nominis subscriptionem et ab alio pro debitore cambiali, hoc sciente et uolente, fieri posse, firmiter statuo. Namque debitor cambialis aut recognoscere, aut iurato diffiteri tenetur, ipsum uero iuramentum diffessionis ita concipitur: Dass er selbigen weder geschrieben, noch unterschrieben habe, auch solcher mit seinem Wissen oder Willen durch einen andern nicht geschrieben; oder unterschrieben worden. Vid. Ord. Proc. Sax. Recogn. Tit. XXV. §. IV.

POSIT. XIV.

NOMINIS subscriptioni apponitur interdum 19) *sigillum* debitoris. Quae quidem sigilli adpositio nec quotidiana est, nec plane inaudita. Id certum est, mea quidem opinione, abun-

abundare sigillum; atque ad substantiam, cambiique essentiam
minime requiri. Vid. MÜLLER. *ad STRVVI Syntagma Iur.*
Cin. Exercit. XXV. Thes. XLIII. CARPZ. Dissut. de Camb.
Thes. XLVI. SPRENGER. Practica Camb. §. II. pag. 48.
AHASV. FRITSCH. *ad VOIGT. de Camb. pag. 202.*

POSIT. XV.

TANDEM 20) uox: *Sola*, quae cambiis inseri solet, e. g.
gegen diesen meinem Sola Wechsel, ad essentiam litterarum
cambialium, de quibus hic agitur neutiquam pertinet. Statu-
unt aliqui, quorum in numero est FRANCK. in *Instit. Iur.*
Camb. Lib. I. Sect. I. Tit. VI. §. VIII. hanc uocem esse cam-
bii uerbum aequipollens, adeoque sufficere ad producendam
actionem cambialem, si, omissa uoce: Wechsel, in litteris
cambialibus expressa sit. Dissentit ZIPFEL. *de Cambiis p. 250.*
ADRIAN. STENGER. *de Affignat. Mercator. §. XII.* In
cambio nostro uocem *Sola* neutiquam esse uerbum cambii ae-
quipollens, assero, sed uocem, Wechsel, expresse desiderari
statuo. Quicquid enim ad formam rei requiritur, per aequi-
pollens expediri nequit. Et, ut ingenue fatear, uox haec per-
tinere hoc mihi non uidetur, sed ad alia cambiorum genera,
uti luculentius patet ex BERGERO in *Suppl. ad Elec. Pro-*
cess. excut. §. XXIII. ubi sic ait: *In litteris cambialibus*
vox, SOLA, denotat unicam schedulam, prima autem sche-
dula dicitur respectu secundae, secunda respectu tertiae, et
sic porro. Haec uero omnia hic locum non habent.

POSIT. XVI.

VULTIMO demum loco 21) dispiciendum est, quid formulae:
Bey Verpfändung meines Vermögens, bey Einführung des
Meinigen, quae minime raro cambiis adiiciuntur, in recessu ha-
beant. Conferunt eae ius hypothecae conuentionalis BERGER.

in Suppl. ad Elect. Process. Executiu. §. XXX. extra Saxonię, et ibi utilesesse possunt, ubi conuentionales hypothecae ualent, et ubi hypothecarum constitutiones litteris cambialibus adiucere, non prorsus prohibitum est, ut in terris Brandenburgicis, Hildesheimis et Magdeburgicis, uid. IVS CAMB. BRANDENB. Art. XXXVII. IVS CAMB. HALBERSTAD. Art. XXXIII. IVS CAMB. MAGDEBURG. Art. XXXIII. At in Saxonia hodie nullius sunt utilitatis per ORD. PROC. SAX. RECOGN. ad Tit. XLIV. §. II. Ideoque in Saxonia inter superfluas, extra Saxonię inter utiles, nullibi uero inter clausulas, ambii necessarias referri possunt.

POSIT. XVII.

His ex dictis omnibus facile patet, quae formulae sint in litteris cambialibus superfluae, quae utiles, quae necessariae. Haec uero mihi perquisuisse nondum satis uidetur, sed et indicandum censeo, unde hoc cambium, de quo ago, ortum, et quo modo uocandum sit. Regulariter, quemadmodum in disputatione secunda demonstrauit, in cambiali negotio, quatuor personae occurunt, *Traffans*, *Remittens*, *Praesentans*, *Acceptans*, qui redditio cambio implementum praefat. Fieri etiam potest, ut inter tres personas subsistat. Inter duas igitur personas cambiale negotium, qua tale, non agebatur. Quia tamen utilitatem habet intuitu executionis, ii etiam, qui uel suum conferuare, uel fidem sibi conciliare studebant, facile eo progrediebantur, ut obligationibus suis dandi uel faciendi nexum cambiale superinducerent, uid. LVDOVICI Proces. Camb. Cap. I. §. II. SCHAVMBVRG. in ff. Lib. XIX. Tit. V. §. XV. Et ex eo est, quod praeter *traffata* cambia, et haecce, de quibus ago, inuenta sint, et quae uocant *propria*, eigene Wechsel, non quasi *κυριως*, et in sensu proprio cambiorum nomen mercantur, sed quod hic inter duas personas geratur negotium, et debitor ipse *trassare* et *acceptare* singatur, adeoque ad

ad propriam personam, ut loquuntur, litteras dirigat. Vnde non errant, qui haec cambia alio sensu impropria vocanda arbitrantur. BOENIGKE Dig. in Ord. nat. redact. Lib. IV. Tit. XXIX. n. 9. Videntur sane haec cambia sensim nata ex cambiis siccis. Cum enim omne usurarium lucrum a Pontifice damnaretur t. t. X. de Vfur. Cap. Quanquam, eod. tit. in VI. C. unic. Clement. eod. tit. reperti sunt ingeniosi ad fulmen illud auerruncandum homines, qui a debitore exigenter tesseras collybisticas, ita in speciem conceptas, ac si alio loco soluenda esset pecunia, cum tamen vere redderetur in loco contractus, et usurae tunc more cambiali accenserentur sorti, et uel prouisionis, l'agio, aliudque honestum nomen induerent. RAPH. DE TURRI de Camb. Disp. I. Qu. XXIX. n. 13. 14. MARQVAR. de Iur. Mercat. Lib. II. Cap. XII. n. 27. Cum autem sensim euiliuisset illa de prauitate usuraria sententia, non opus amplius uidebatur illa fictione, nec prae se ferebant contrahentes, pecuniam alio loco solutum iri, sed debitor in litteris cambialibus ingenue confitebatur, se soluturum certo die. Atque sic nata sunt *cambia propria*, quae creditori a debitore fecurius pecunias repetendi causa traduntur, et de quibus hic agitur. Nunc uero haec dixisse sufficiat.

Nittenberg, Diss, 1748/49

ULB Halle
003 345 947

3

TH>a

W/18 ka 712
UD 18

B.I.G.

Black

3/Color

Magenta

Farbkarte #13

Green

Cyan

Blue

Centimetres

Inches

8
7
6
5
4
3
2
1
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

DISPVATATIO III

28

16

POSITIONES

DE

1744 5

TVRA ET INDOLE AMBIORVM

PRAESIDE

JANNE CHRISTIANO
HEDLERO D
PROVINCIALIS IN LVSATIA INFERIORI
DRE, CVRIAEC PROVINCIALIS ET CONSI
II ECCLESIASTICI VITEMBERGENSIS

ADVOCATO

D. DECEMBR. MDCCXXXXIX

AUDITORIO IVRIDICO

DEFENDET

ERICVS AVGUSTVS BIECK
LEVCOPE TRENSIS SAXO

VITEMBERGAE
X OFFICINA SCHLOMACHIANA

